

RIKSDAGENS SVAR 92/2004 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av universitetslagen

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av universitetslagen (RP 10/2004 rd).

Beredning i utskott

Kulturutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KuUB 10/2004 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalanden:

1. Riksdagen förutsätter att regeringen utreder möjligheten att vuxenutbildningen skrivs in som en uppgift i universitetsla-

gen och att de ekonomiska verkningarna av tillägget samtidigt utreds.

2. Riksdagen förutsätter att beredningen av de förordningar som följer av ändringen av universitetslagen sker så att examina som avläggs vid Försvarshögskolan kan jämföras med andra lägre och högre högskoleexamina samt påbyggnadsexamina.

3. Riksdagen förutsätter att regeringen utreder om det alltför är motiverat att kanslern vid Helsingfors universitet har rätt att närvara vid statsrådets sammanträde.

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av universitetslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i universitetslagen av den 27 juni 1997 (645/1997) 4 § 1 mom., 7 och 9 §, 12 § 3 mom., 13 § 2 mom. och 18 §, av dem 18 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1059/1998, samt
fogas till lagen nya 18 a—18 c § som följer:

4 §

Uppgifter

Universiteten har till uppgift att främja den fria forskningen och den vetenskapliga och konstnärliga bildningen, att meddela på forskning grundad högsta undervisning och att fostra

de studerande till att tjäna fosterlandet och mänskligheten. Universiteten skall fullgöra sina uppgifter i samverkan med det övriga samhället och främja forskningsresultatens och den konstnärliga verksamhetens genomslagskraft i samhället.

— — — — —

7 §

Examina och övrig utbildning

Vid universiteten kan avläggas lägre och högre högskoleexamina samt vetenskapliga, konstnärliga och yrkesinriktade påbyggnadsexamina. Universiteten kan också ordna fortbildning och öppen universitetsundervisning.

Grunden för den utbildning som leder till lägre högskoleexamen är gymnasiestudier eller annan utbildning på motsvarande nivå. Grunden för den utbildning som leder till högre högskoleexamen är lägre högskoleexamen eller annan utbildning på motsvarande nivå, om det inte genom förordning av statsrådet föreskrivs att grunden för utbildningen är gymnasiestudier eller annan utbildning på motsvarande nivå eller om inte universitetet beslutar något annat. Grunden för den vetenskapliga, konstnärliga och yrkesinriktade påbyggnadsutbildningen är högre högskoleexamen eller annan utbildning på motsvarande nivå.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om examina som kan avläggas vid universiteten, målen för examina, studiernas uppläggning och andra grunder för studierna samt vilka examina som kan avläggas vid de olika universiteten. Genom förordning av statsrådet föreskrivs om vilken ställning högskoleexamina som avläggs vid universiteten har i högskoleexamenssystemet. På framställning av universitetet föreskrivs genom förordning av undervisningsministeriet om precisering av universitetens utbildningsansvar, universitetens utbildningsprogram, specialområdena och utbildningsprogrammen i specialiseringsutbildningarna och inom vilka specialområden och utbildningsprogram specialiseringsutbildning ges vid respektive universitet.

9 §

Undervisnings- och examensspråk

Universitetens undervisnings- och examensspråk är finska, om inte något annat bestäms nedan.

Undervisnings- och examensspråken vid Helsingfors universitet, Tekniska högskolan, Bildkonstakademin, Sibelius-Akademien, Konstindustriella högskolan och Teaterhögskolan är finska och svenska. Undervisnings- och examensspråket vid Åbo Akademi och Svenska Handels högskolan samt Svenska social- och kommunalhögskolan vid Helsingfors universitet är svenska.

Universitetet kan bestämma att något annat språk utöver finska eller svenska kan användas som examensspråk, enligt vad som närmare bestäms genom förordning av statsrådet.

Universitetet kan besluta om användningen av andra språk än undervisnings- och examensspråken i undervisningen och i studieprestationerna.

12 §

Styrelsens sammansättning

Bestämmelser om det totala antalet styrelsemedlemmar och antalet personer som hör till de grupper som avses i 1 mom. meddelas i en instruktion. Enligt vad som bestäms i instruktionen skall minst en styrelsemedlem och högst en tredjedel av styrelsemedlemmarna utses bland personer som inte hör till universitetets personal eller studerande.

13 §

Rektor och prorektor

Rektor väljs för fem år i sänder. Rektor väljs av universitetets valkollegium. Den som väljs till rektor skall ha avlagt doktorsexamen eller vara utnämnd till en professorstjänst vid något universitet och ha i praktiken visad god ledarförmåga. Till rektor för Bildkonstakademin, Sibelius-Akademien, Konstindustriella högskolan och Teaterhögskolan kan dock även väljas en person som är utnämnd till en tjänst som biträdande professor, överassistent eller lektor.

18 §

Antagning av studerande

De studerande antas av universitetet. En studerande antas för att avlägga både lägre och högre högskoleexamen, enbart högre högskoleexamen eller påbyggnadsexamen. Studerande kan också antas för att avlägga enbart lägre högskoleexamen.

Universitetet kan begränsa antalet studerande. Under samma läsår får en studerande ta emot endast en studieplats som leder till högskoleexamen.

Universitetet beslutar om grunderna för antagning av studerande. När universitetet på grund av begränsning av antalet studerande inte kan anta alla sökande till en utbildning, skall likvärdiga antagningsgrunder tillämpas på de sökande. De sökande kan på grundval av olika utbildningsbakgrund indelas i grupper vid antagningen. Likvärdiga antagningsgrunder skall då tillämpas på de sökande i en grupp. Avvikelse från de likvärdiga antagningsgrunderna kan i begränsad utsträckning göras för att utbildningsbehovet hos någon språkgrupp skall kunna tillgodoses.

Antagningen av studerande ordnas med utnyttjande av det antagningsregister som avses i lagen om antagningsregistret och studentexamensregistret (1058/1998). Antagningen av studerande kan ordnas med hjälp av gemensam ansökan till universiteten. Närmare bestämmelser om genomförandet av antagningen av studerande och om gemensam ansökan kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

18 a §

Behörighet för studier som leder till högskoleexamen

Behörig för studier som leder till enbart lägre högskoleexamen eller både lägre och högre högskoleexamen är den som har avlagt examen enligt studentexamensförordningen (1000/1994), yrkeshögskoleexamen, examen inom yrkesut-

bildning på högre nivå, examen inom yrkesutbildning på institutnivå eller yrkesinriktad examen som omfattar minst tre års studier samt den som har en utländsk utbildning som i landet i fråga ger behörighet för motsvarande högskolestudier eller den som universitetet på annat sätt konstaterar ha tillräckliga kunskaper och färdigheter för studierna. Vad som i detta moment föreskrivs om behörighet för studier som leder till högskoleexamen gäller också behörighet för sådan utbildning som leder till högre högskoleexamen och som universitetet ordnar så att lägre högskoleexamen inte ingår i utbildningen.

Behörig för studier som leder enbart till högre högskoleexamen är den som har avlagt lämplig lägre högskoleexamen eller lämplig yrkeshögskoleexamen eller har en lämplig utländsk utbildning som i landet i fråga ger behörighet för motsvarande högskolestudier eller den som universitetet på annat sätt konstaterar ha tillräckliga kunskaper och färdigheter för studierna. Universitetet kan förutsätta att den som antas som studerande fullgör kompletterande studier för att inhämta de kunskaper och färdigheter som behövs i utbildningen.

Behörig för studier som leder till vetenskapliga, konstnärliga eller yrkesinriktade påbyggnadsexamina är den som har avlagt lämplig högre högskoleexamen eller har en utländsk utbildning som i landet i fråga ger behörighet för motsvarande högskolestudier eller den som universitetet på annat sätt konstaterar ha tillräckliga kunskaper och färdigheter för studierna.

Närmare bestämmelser om behörighet för studier som leder till yrkesinriktad påbyggnadsexamen utfärdas genom förordning av statsrådet.

18 b §

Inledande av studier för högre högskoleexamen

En studerande kan på grundval av en och samma lägre högskoleexamen under ett och samma läsår inleda studier för endast en högre högskoleexamen.

18 c §

Inskrivning

De som har antagits som studerande och meddelat att de tar emot studieplatsen skall på det sätt som universitetet bestämmer anmäla sig till universitetet, varpå de antecknas som studerande. De studerande skall varje läsår anmäla sig som närvarande eller frånvarande på det sätt som universitetet bestämmer.

En studerande som inte har anmält sig på det sätt som bestäms i 1 mom. mister sin studierätt. Om en sådan studerande senare vill inleda sina studier eller fortsätta dem, skall den studerande hos universitetet ansöka om förnyad studierätt.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2005.

En styrelse och rektor som har valts före lagens ikraftträdande fortsätter i sitt uppdrag till utgången av mandatperioden.

Vad som bestäms i 18 § tillämpas första gången vid antagningen av studerande för läsåret 2005—2006.

En studerande som vid denna lags ikraftträdande har godkänts att studera för en examen har rätt att enligt eget val övergå till att studera enligt denna lag och de bestämmelser som utfärdas med stöd av den eller fortsätta studierna enligt de bestämmelser som gällde före denna lags ikraftträdande. En studerande övergår dock till att studera enligt denna lag och de bestämmelser som utfärdas med stöd av den, om den studerande inte senast den 31 juli 2010 har avlagt arkitektexamen, diplomingenjörsexamen, landskapsarkitektexamen, veterinärmedicine licentiatexamen, odontologie licentiatexamen eller medicine licentiatexamen enligt de bestämmelser som gällde före denna lags ikraftträdande, eller någon annan examen senast den 31 juli 2008 enligt de bestämmelser som gällde före denna lags ikraftträdande. Universitetet bestämmer om övergångsarrangemangen.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 17 juni 2004
